

ALBINA

REVISTA POPULARĂ

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-I-P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodossiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă.

Strambu

Noua Parfumerie și Droguerie Medicinală

TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Ofereă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și săpune alese, brillantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonia, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomezi de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și comestice igienice, piepțini fini, Odol, perii, păste pentru dinți, thermometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru tualete.

Articole pentru menaj, ca: ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru likeruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifoane cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirit denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sârmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburile alese, rădăcini, scoarțe, frunze, flori și semințe pentru ceaturi în și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat ulei din ficat de morun pentru cura de iarnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum: bugiie, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayoane, ceaiuri, dragele, elixire, emulsiuni uleioase, emplastre, glicerosofate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentoase care, prin rolul ce îndeplinesc unele de a fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritoare, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuințate la vindecarea suferințelor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de caucucărie și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricii și Chirurgiei, Opticii și Dentisticii, ca : vată și tifon, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectoare și sistematice irigatoare pentru Moașe și Lehuse, pompe trage-lapte și biberone, ploști și lighiane de porțelan, specule, apă de mătașe și ace, siringi, sonde, aparate inhalatoare, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru doamne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulversitoare și vaporisatoare, preservative, suspensoare, thermometre maximale cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu, platină, faianță și porțelan, ochelari, foarfece și clești, etc.

La cerere, expediază în orice parte a Țării, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 » » » 6 luni » 3 | Un număr. 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

G. Coșbuc, Irodia Doamna.—Mihail Sadoveanu, Iarmaroacele Sf. Ilie: Hoții. — A, Un ziar românesc care împlinește 70 de ani. — Econ. D. Georgescu, Cuvântare în Duminica a 2-a din postul cel mare. — I., Legea judecătorilor de ocoale (IV). — Nistor Căllnă, Unirea face puterea. — M. Lungianu, Casa de pe răpă (sfârșit). — R., Din trecutul Bisericii române: Mitropolitul Filaret al II-lea.—De pe Domeniile Coroanei. — Prețurile curente din piață.—Prețurile cerealelor.—Cronica săptămânii.—Informațiuni.

Din ziare și reviste : De câte ori să mulgem vacile.

Roman : Primejdioasele întâmplări ale Marinarului franțuz Ludovic Tregan în Noua Guinee (povestite de el însuși), trad. de C. C. Pop-Tașcă : Cap. XVII.

Ilustrațiuni : George Bariț.—Iacob Mureșianu.—Aurel Mureșianu.—Mitropolitul Filaret al II-lea.

Pagina glumeață : Din glumele poporului : Gh. Dumitrescu, Femeea leneșă.

IRODIA DOAMNA

Într'un număr trecut al acestei reviste, d-l Săpunaru spune, după credințele poporului, că : «De cele mai multe ori însă boalele sunt aduse de către zine, cari sunt un fel de Iele; și mai ales de către Irodia, doamna zinelor. Zinele acestea sboară nevăzute pe vânturile văzduhului, așa că omul nici nu știe când a fost atins de ele.»

D-l Săpunaru scrie din județul Râmnicu-Sărat. Nu știu dacă Irodia aceasta e cunoscută în toate părțile teritoriului locuit de Români. Eu, acasă, n'am auzit nimic de-o Irodie, și o cunosc numai din cetite. Mai întâiu am găsit-o în colecțiunea de poezii populare a lui G. Dem. Teodorescu (pag. 384 în descântecul De-dânsele) :

S'au luat nouă Irodițele
 Pe toate mlădițele
 Pe toate costițele. . .
 Descântând de-adânsele.
 Irodița cea mai mare,
 C'un păhar de-argint în poale,
 etc. etc.

Apoi am găsit-o a doua oară în scrierea părintelui Sim. Fl. Marian «Sărbătorile la Români». Vol. 1, pag. 54, unde e refren după fiecare vers într'un cântec :

Cine trece și pêtrece,
Irodia Doamne!
Trece Toma cel bogat
Cu biciu de foc înfocat —

Acest cântec, după structura lui, mi se pare a fi sacral și are în-tunecimi mitologice. Il cântă un vergelător, în vreme ce bate toaca cu două bețe de pom verde pe marginea unui ciubăr plin cu apă în care fetele, anume adunate în noaptea spre Anul-nou spre a face vrăji ca să-și cunoască ursita, pun felurite semne, una inel, alta ban, alta peptene, și vergelătorul profetește, după cum scoate semnele din vas. Acest obicei e prin ținutul Dornei în Bucovina. Il au însă și cei de prin Moldova de sus. Aici cântecul e și mai frumos :

Ce sună, ce răsună ?
Luncile cu juncile
Văile cu oile
Zmizile cu caprele —
Da prin vaduri cine trece ?
Trece Toma cel bogat
Cu cincii bice-l bat,
Sună din inele
Bate din vergele,
Arodiia Doamna !

Irodia noastră e în deobște cunoscută, chiar de pe la începutul creștinismului în țările catolice. Ea înlocuește în superstiția creștină ori pe Venus, din care creștinismul a făcut o strigoae tot pe-afăta de urâtă pe cât era de frumoasă Venus-Afrodita în mitologia greco-romană. Ori pe Hecate, stăpână lumii de-desupt, înfricoșata regină a strigoaicelor antichității, care aleargă în goană nebună peste mormintele din cimitire, cu chiote și vaete, urmată de ogari aduși din iad și încunjurată de șerpi șuerători, și trece peste răspântii, peste câmpii și sate, îngrozind lumea. Hecate reprezintă furtuna nopții cu urletele ei, cu întunerecul și cu vârtejurile vântului.

Irodia s'a numit așa după fata lui Aristobulus, acea legendară Irodiadă care a cerut capul lui Ion Botezătorul.

Irodia se înfățișează, în supersitițiile creștine în două chipuri, fiindcă substitue două zeități păgâne. Ca Hecate trece cu ielele după ea și aduce boale, amuțiri, desvelește case și pustiește holdele, lucruri pe cari le fac vânturile iuți și reci. Ca Venus însă e stăpâna vrăjitoarelor, a femeilor cari călăresc noaptea pe mătura și s'adună la locul lor de întâlnire. Ele nu fac rău nimănui, și se întâlnesc numai spre-a-și face *sabatul*, sărbătorind pe Irodia, jucând și mâncând, ori chiar pe Diavolul care li s'arată în persoană în chipul unui țap. Puținele noastre credințe despre aceste vrăjitoare, despre «salba» dracului cu care se ung ca să poată sbură, despre adunarea lor etc. se deosebesc mult de-ale popoarelor din Apus, se vede că noi nu le-am avut nici odată și-au ajuns pe la noi numai ca ecouri răslețe de prin țările catolice unde aceste superstițiuni zăpăciseră pe toată lumea, încât preoțimea catolică a pus la cale acea vestită închizițiune, pentru stîrpirea vrăjitoarelor și a celor în legături cu Dracul, și a chinuit milioane de oameni arzându-i pe rug.

Am găsit pe Irodia întâia oară pomenită într'un canon, vestitul canon numit *Caput episcopi*, care se atribue papei Damasus (veacul al patrulea) însă abiă în veacul al zecelea se află scris într'o colecțiune de deciziuni de-ale Papilor și de-ale sinoadelor. Zice canonul: «Episcopii și preoții să urmărească cu siguranță ca să stârpească până în temelie din eparhiile lor primejdioasa și de dracul iscodita magie și artă a vrăjitoriei și să nu scape din vedere că unele femei păcătoase întorcându-se cu inima spre Diavolul și seduse de înșelătoriile și momelile lui, cred și mărturisesc, că în puterea nopții urmând pe Diana, zeița păgânilor și pe Irodia, călăresc pe anumite animale, făcând cu alte femei o nenumărată gloată, și în tăcerea miezului nopții trec deoparte peste mari întinderi de țări, și că ascultă întru toate poruncile acelor stăpâne cari le chiamă într'anumite nopți în serviciul lor.»

La noi, la Români, s'au confundat credințele ce ne-au venit din Apus. Descântecul cules de G. Dem. Teodorescu vorbește de nouă Irodite (iar culegătorul neștiind ce să înceapă cu acest nume, ni-l explică în notă: «adică vrăjitoarele, descântătoarele»), iar între ele una mai mare «c'un păhar de-argint în poale.» Aici confuziunea e deplină: descântecul ia pe Maica Domnului drept Irodia, mama dracilor! Pentru că păharul de-argint ori de aur în descânțece e luna plină a nopții, și-l poartă în mână ori în poală numai Maica Domnului — fiindcă Ea însăși reprezintă în descânțece luna cerului senin, iar fiul ei soarele. Ea e care scoboară pe scară de argint, cu albastrul ei vestmânt «lung din cer până în pământ — prin ceea ce se înțelege negreșit cerul senin — și numai ea dă vecinic ajutor celui ce se «văicărește și s'olicăește» când nimeni în lume nu-l aude, decât «Maica Domnului stând în poarta cerului.» Acum, în descântecul de care vorbim, Irodia e cu păhar de-argint în poale, ea vine și pune bolnavului cap la cap, coate la coate, glesne la glesne, și așa mai încolo, adecă vindecă pe unul pocit de Iele. E învederat, că asta o face numai Maica Domnului, nu Irodia care tocmai dimpotrivă ea aduce Ielele și îmbolnăvește oamenii. Confuziunea, ce e dreptul, e mai veche: Diana eră luna, Hecate tot luna, dar a nopților cu furtună, cu nori și vânturi, și la început și Venus eră tot luna plină a nopților senine.

În cântecele de vergelat, Irodia e redată mai limpede: e stăpâna furtunii. Bicele de foc au fost în toate mitologiile simboluri ale fulgerelor, și tot așa Toma — care mitologiceste a înlocuit pe Bachus-Dionisios — e reprezentantul furtunii.

G. Coșbuc.

De câte ori să mulgem vacile.

Profesorul Backhaus, a mulș 8 vaci în timp de o săptămână de 3 ori pe zi și în sfârșit a treia săptămână, de 4 ori pe zi. Această încercare a fost făcută de mai multe ori de către sus numitul profesor, putând a se încredința că cu cât se mulge mai des pe zi o vacă, cu atât va da mai mult lapte. A patra oară, când se mulge, de și dă mai mult lapte, însă este mai puțin untos. De aceea s'a stabilit că este mai bine a se mulge de 3 ori pe zi, cu condiție însă de a hrăni vita din belșug.

(«Gazeta Transilvaniei»)

Iarmaroccele Sfântului Ilie.

III.

H o ț i i.

După un răstimp, am întreat :

«La ce te mai gândești, moșule ?

— Ia, la ce să mă gândesc, răspunse bătrânul. Azi, în fierbe-rea iarmarocului am umblat și eu încolo și 'n coace, ș'am văzut o mulțime de drăcii. . . Acū comediile și boscăriile le știu de mult, de ele nu mai spun nimica ; da pesemne pe zi ce merge, lumea tot mai multe tâlhării născocește, Am stat eu și m'am uitat la unu, care zvârleă pe-o măsuță niște bucățele de ciolan. . . Tot le zvârleă, și luă gologanii oamenilor. Cum vine asta ? Parcă ce eră de văzut acolo ? Mă uitam și eu, — da 'n caltea fără parale. . . Apoi să dau și gologanu, ca să văd eu cum zvârle cio-lănele ? Asta n'am putut-o pricepe. . . Pe urmă am văzut unul cu cărțile. Avea trei cărți. Se ghemuise în dosul unei pănărămi și tot le purtă ! . . Intăiu le arată, pe urmă le întorcea pe dos, și le purtă, — și 'ntrebă care-i popa ? Popa adică-i o carte de acelea cu poze. . . Zice un om: aista-i popa. Acela eră. Zice băitânașu acela de târgovăț : Eu pun o bucată de franc. . . Cine-mi ghicește, ia bucata de franc. Cine se prinde ? Da dacă nu-mi ghicește, îmi dă el mie o bucată de franc. . . Apoi s'au pus ei. Câștigă un Rô-mân, câștigă doi ; pe urmă băitânașu nu știu cum făcea, nu știu ce dregeă, că nu mai putea să puie nimeni degetu pe popă. . . Și tot puneă în buzunar paralele. . . Și se uitau la el oamenii cu gura căscată. . . »

Moș-Gheorghe Leonte avu un răs domol, blajin.

«Apoi să vezi. . . Dela tâlhăria asta mă duc eu la alta. Sta unu sus, la o masă, și'n cap aveă o pălărie mare de paie, da lată tare în bouri. . . Sta el buzat, c'o lulea mare într'o parte. . . Și tot scotea niște pietre. . . Mă uit eu la una : parc'ar fi o cute. . . De acesteă găsesc eu pe la Moldova — zic. Da el nu știă bine moldovenește, și se pocea în legea lui : Astă coză, adică coasă ; asta, zice, nu taie. . . Și tot dădea pe la gât o rablă de coasă ruginită ; pe urmă incepea s'ô frece cu o piatră de-a lui, ș'ô făcea de tăiă și hârtia. . . Asta, zice asta — *adiamant merican*. . . Asta-i cinci lei ! Dacă-i adiamant, mă gândesc eu, îi eften ; da dacă-i o cute numai, îi scumpă. . . Mai spune el ce mai spune ; mai taie niște steclă cu adiamantul lui ; pe urmă îl întinde spre oameni : Nu-i cinci lei, zice ; asta-i numai patru lei ! Pe urmă iar mai spune ce mai spune în legea lui pe lângă ciubuc. . . Asta — zice — nu-i patru ; îi numai un franc ! Pe urmă : numai jumătate de franc ! — Apoi nu-i *adiamant merican*, mă gândesc eu. . . Trebuie să fie vre-o drăcie de-a lor. . . »

«Mai umblu eu, stau și mă gândesc. Tot se preface lumea ; tot se preface. . . Acū chiar în mijlocul iarmarocului te pradă. . . Iți ia bañu și tu stai și te uiți cu gura căscată. . . Incaltea mai dedemult eră altfel ; atuncea stăteau hoții în codru, și ieșeau în

drumu mare... Ş'apoi nu ieşau ei la un sărman ca mine, ieşau la boeri graşi în pungă... Acù, în iarmaroc, hoţi und'te'ntorci... Da tot pe noi... tot pe noi ne pradă... Pe semne că aţa de unde-i mai slabă se rupe...»

— Da mai demult, nu erau de-aceştia ?

— «Da nu erau nici pe dracu... Mai de mult eră aşă: erau cu câte-o comedie, cu câte-o boscărie... Mai căseau oamenii şi boerii gura. Da altfel — ce ? nu se opreau gospodarii pe la fleacuri de acestea, că nu le întâlneau... Se opreau la un car de cele mari din ţara de jos... Acolo, în car, stătea un antal de vin. Ş'apoi veneau oamenii spre seară, după ce vindeau, după ce cumpărau, veneau cu câte-o oală nouă şi se dădeau prin prejurul antalului. Apoi ce ? că eră zece parale oca, — şi eră vin de cel bun... Bea şi stăpânul carului cu muşterii; se veseleau; le cântau Țiganii; da nu li se fărmau capetele... Acù au eşit băuturi cumplite. — Apoi în altă parte, îmi aduc aminte, se așezau oamenii de prin satele de pe-aici, de pe-apropă, cu bere... Când eră căldura în toiu, se duceau gospodarii şi se răcoreau c'o stacană de bere, şi plăteau un bănuţ... Berea eră cam amărâre pentru mueri; ele se indulceau cu mied... Iar incolo, în inima iarmarocului erau nişte corturi ca acelea; şi seara se strângeau şi chefuiau cu lăutari negustorii din toate părţile, de pe la noi, de prin ţara de jos, din ţara muntenească, ba şi din ţara Ardealului... Treceau şi boerii cu alaiuri, se duceau pe la curţi, făceau luminaţii. Apoi şi boerii chefuiau în legea lor. Ziuă cu toţii se munceau: vindeau, cumpărau, se sfădeau; iar seara petreceau; eră eftenă petrecerea...»

«Hoţi de-aceştia nu erau. Eră alţii, — erau de cei în putere, care s'aţineau la drumul mare...»

Moş Gheorghe Leonte se oprî şi întrebă domol:

— «Poate ai adormit dumneata...»

Apoi atâta focul; şi barba i se umplu de lumină.

«N'ai adormit?... Apoi îi şi lină vremea... Şi nici târziu nu-i Iaca, stelele nu şi-au schimbat cu mult locul... — Şi cum fîi spun am apucat şi eu hoţi de aceia... Am apucat pe Ilie Răcoare Aista trăeşte ş'acî: îi chihae la o pădure, pe aici, pe aproape... E bătrân; da, ş'acî-i vârtos... Aistuia n'aveau ce-i face. Il prindeau, îl puneau în lanţuri, scăpă, — rupeă şi lanţuri, strică şi broaştele uşilor, aveă iarba fierului... Pân'oe nu i-au pus cătuşe de lemn, n'a fost chip să-l ducă la stăpânire.

«Apoi mai eră unu Vasile cel Mare — pe l-am văzut şi eu... Acela se lăsă din munţi, prin pădurile noastre, şi eșeă la drumu împărătesc tocma în vremea iarmarocului istuia. Şi eșeă în calea boerilor.

«Acù într'un rând începe a umblă vestea prin târg că Vasile cel Mare îi în iarmaroc. Unu zice că l-a văzut cu ochii lui cumpărând un cal, altu zice că l-a văzut vânzând un cal. Pe urmă ese vestea că într'un cort s'a pus Vasile la băut cu negustorii, — şi sta cu ei benchetuind, îmbrăcat în strae de pomojnic... L-a prins ? nu l-a prins. Dupăce a benchetuit s'a dus de a lăsat sub farfuria lui, în care mîncase, o țădulă. Şi pe țădulă eră scris: Am fost pe aici, eu, Vasile cel Mare...»

«Atuncea au început a se învălui slujbaşii stăpînirii. Au trimes potera pe toate drumurile, prin prejurul târgului, prin prejurul iarmarocului. S'au strâns dorobanţi la isprăvnicie. — Iaca, începe

a umblă vestea că Vasile are să intre în târg, el și cu tovarășii lui, — călări . . . Lui nu-i păasă. De el nu s'atingeă plumbul. Eră fermecat. Pe urmă au aflat oamenii care a fost moartea lui: încărcătură cu trei fire de piper, trei de grâu, trei de tămâie și sburătură de argint . . . Da pe atunci nu știă nimenea nimica; și el umblă în voie.

«Acù stăpânirea se temeă mai mult pentru boeri, că boerii umblau pe drumul cel mare cu droștele lor; și batâr c'aveau opt cai, și Arnăutul cel cu mustățile mari, tot eră primejdie. Noi n'aveam de ce ne teme. Noi, cu boii, hai-hai, umblam pe drumuri fără grijă.

«Și cum umblă așa stăpânirea pe de lături, ținând rohătcile, — iacă ne spune un Român de pe la munte într'o sară, pe când ne răcoream cu câte o leacă de vin la căruța unui podgorean. — Hei, zice, eu pe Vasile îl cunosc; că el de pe la noi a pornit . . . Crezi că se teme el așa de stăpânire? El nici de Vodă nu se teme, zice. El se sue în munte și puțin îi pasă. Iși cântă pe un munte cântecul și s'aude în trei țări: în țara Moldovei, în țara Nemțescă și'n țara Ardealului . . . — Ș'apoi spuneă Românul că cum l-a văzut pe Vasile chiar în iarmaroc în ziua aceia. L-a văzut el, cu ochii lui, și l-a cunoscut. — L-am văzut, zice, neguțând un cal. Intreabă de preț. Cât cei? Atăta. Aista-i cal? Și pune mâna și dă calul la pământ. Așa a umblat dela cal la cal, pân ce-a găsit unul potrivit. Il ia și-l duce la potcovit. — Măi covariu, ai potcoave bune? zice. — Am, cum nu? — Ia să văd una? — Ia Vasile o potcoavă, o îndoiaie în sus, o îndoiaie în jos, o rupe. — Aista-i potcoavă? zice. Să-mi faci potcoave de o ocă — I-a făcut potcoave de o ocă; a încălecat și s'a dus . . .

«Acù noi ascultam, vorbeam despre hoț; vine unu iar și zice; Vorbiți de Vasile? Apoi a fost, zice, la căruța unui om dela Huși ș'a cinstit pe toți Românii cu două oale de vin . . . Da podgoreanu nostru zice și el: Imi pare rău că n'a venit la mine. După cât văd, e om de treabă, și vrednic . . .

«Pe urmă într'o zi, pe după amiază, pornim noi gospodarii din Mirosllovești acasă, femeile în car, noi pe lângă boi, hai-hai . . . Ajungem pe la Capu Dealului. Acolo începe să însereze. Se îngână așa ziua cu neaptea. Trece pe lângă noi o trăsură mândră. Pocnește vizitiul din biciu, ne ia la vre-o doi, cu sfichiul căciulele din cap. Și Arnăutul râdeă la noi urât și se strâmbă: eră cam afumat: se cumpăneă încolo și'n coace, cu mâinile pe pistoale.

«Da nu face trăsura zece prăjini după ce trece de noi, — ș'odată sar doi zablăi de prin șanțuri, din tufe, — nici nu i-am văzut când s'au repezit pe capră! Unu s'a pus lângă vezeteu ș'a strâns hăturile; unu a dat jos pe Arnăut și nici nu știu când l-a legat și de mâni și de picioare . . . Ș'odată se oprește trăsura; stau caii liniștiți; și ese în drum un Român nalt cu căciula de miel cam pe-o ureche . . . Aveă o căciulă cu zagară, ca muntenii. După el mai vin vre-o trei-patru cu puștile gata.

«Iși cufundă Românul mâinile în chimir și din spate par'că se umflă în cojocelu înflorit. Noi veneam cu carele hai-hai, — și stăm, că drumu eră oprit.

«Zice Românul: — Jupâne, eu is Vasile cel Mare . . . Acù câtă pază, câtă grijă — degeaba . . . De necaz tot nu scapi . . .

«Da'n trăsura eră un boer mare: nu știu eră Forăscu, eră vre-un

neam de-a lui Vodă, nu pot să știu . . . Știu că eră un om gras, c'un obraz mare, da'altfel om frumos . . .

— Ce vrei? zice. Ce vrei, hoțule? Măi, tu ai să sfârșești la spânzurătoare. Nu te mai astâmperi . . .

— Bine, boerule, asta-i alta . . . Ii vorba acuma, că eu am cheltueli multe și nevoi, și-mi trebuie niște galbeni cu zâmți . . .

— Măi hoțule, zice boerul, măi Vasile, mare noroc ai tu . . . Da ulciorul nu merge de multe ori la apă . . .

«Iar Vasile prinde a râde :

— Cucoane, zice, nu mă țineă în drum . . . De betejit nu te betelesc . . . Un cal nu ți-am trântit la pământ . . . Pe mustăcios nu ți l-am stricat . . . Acu de ce mă ții de vorbă? . . .

«Și s'a plecat boeru în droșca lui, a ridicat o lădță ș'a spus așa:

— Iaca, măi Vasile, lădița asta . . . Da cu ticăloșiile acestea n'ai s'ajungi tu bine, măi băete . . .

— Apoi cucoane eu voinicîntă am să mor . . .

«A luat lădița, s'a uitat întrânsa, a văzut că-i plină cu galbeni. S'a dus. L-am văzut călare, pe zarea dealului cu tovarășii după el..

«A strigat pe urmă boeru la vezeteu. Au deslegat pe Arnăut. Am mai ajutat și noi și l-am suit pe capră. Și s'a dus boeru 'n treaba lui; iar noi am pornit cu carele, hai-hai,— la drum de noapte . . .

«Acu s'au stârpit hoții dela drumul mare, sfârși moș Gheorghe Leonte. Lumea s'a prefăcut. Da au eșit alții slabi și ticăloși, de fură omului necăjit banul din ochi . . . Dar toate trebuie să le primim . . . Pe semne așa-i rânduiala lumii . . .»

O liniște mare coboră din cer, dinspre stelele tăcute. Iarmarocul dormeă. Se auziau numai din când răsufările domoale ale boiler. Toma vizitiul trecuse în împărăția somnului, lângă cai. Moș Gheorghe Leonte lăsă focul să se stingă încet-încet, apoi se sui în car și se ghemui acolo. Am mai vorbit o bucată de vreme cu el despre altele, până ce răspunsurile i se scurtară la câte un cuvânt, până ce tăcu.

Rămăsei singur, treaz. Incepură boii bătrânului să rumege lângă proțapul carului. Ii ascultai o vreme; pe urmă sgomotul acela lin se pierdu, se amestecă în freamătul ușor care umplea noaptea, învăluindu-mă ca 'ntr'un descântec aromitor . . . Mă gândeam la iarmarocacele de acum ale sfântului Ilie, visam la cele ce demult, — și amintirile trecutului, ca totdeauna, mi se strecurau în suflet cu dulceață, se amestecau par'că cu mirezmele florilor oflitate, ale erburilor, pe care îmi odihneam capul.

Mihail Sadoveanu.

— Mărimea turnurilor se măsoară după umbra lor; mărimea oamenilor după numărul celor cari îi învidiază.

(Maximă chineză).

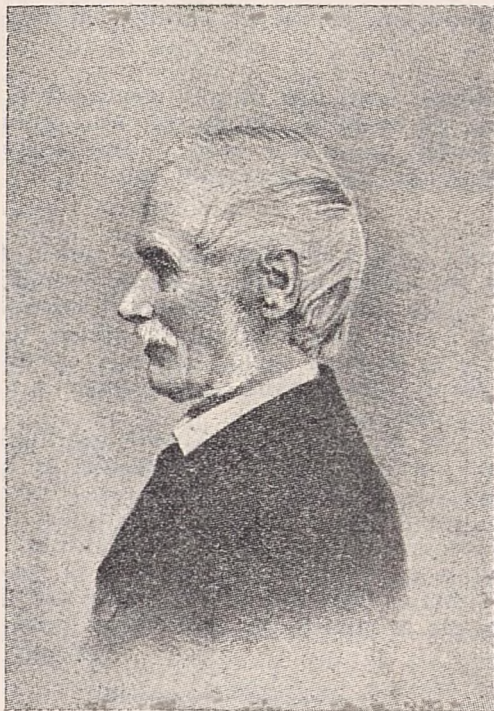
Un ziar românesc care împlinește 70 de ani.

Ziua de 12 Martie 1908 este o zi de sărbătoare a presei românești, căci atunci se împlinesc 70 de ani de când a eșit întâiu ziarul românesc «*Gazeta Transilvaniei*».

Din câte ziare și reviste românești există azi, aceasta este cea mai bătrână. Inșă nu «*Gazeta Transilvaniei*» a apărut mai întâiu.

Istoria presei românești se începe în anul 1829 cu două publicații: una în București, «*Curierul românesc*» al lui I. Heliade Rădulescu (8 Aprilie) și alta în Iași, «*Albina românească*» a lui George Asachi (13 Maiu).

George Bariț.

(După un portret publicat în *Revista Nouă*).

În Transilvania numai peste opt ani se poate pune la cale tipărirea unei foi românești.

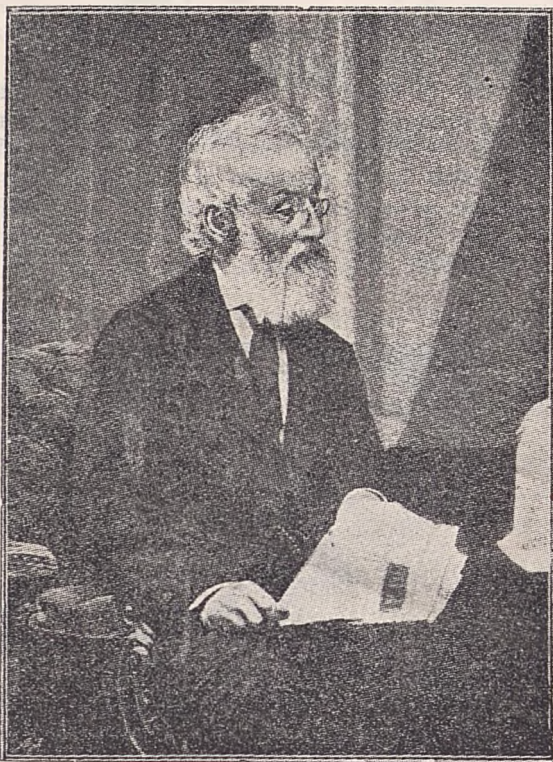
«*Foaia Duminicii*» apărut în 1837 în Brașov sub conducerea lui Ion Barac, dar curând își schimbă conducătorul, trecând sub mâna lui George Bariț.

George Bariț, născut la 1812, făcuse studii superioare la Cluj și la Blaj, și se află din 1835 ca profesor la școala românească înființată de câțiva ani la Brașov.

Luând foaia lui Barac, el se gândi să scoată și un ziar politic. Astfel, cu învoirea cenzurei — cum eră regula pe vremea aceea — apărură la 12 Martie 1838 «*Gazeta de Transilvania*»; iar revista literară o intitulă «*Foaie pentru minte, inimă și literatură*».

Iată ce zice Bariț în primul articol al gazetei:

Cinstiți cetitori, iubiți Români, iată o îngrijire nouă, un dar deosebit, o facere de bine neprețuită, o priveghere, o pronie părintească cu ochi ageri străbătătoare asupra-ne și la toate lipsele și trebuințele noastre.

Iacob Mureșeanu.

(După un portret publ. în vol. pentru aniversarea a 50-a a «*Gazetei*» în 1888).

Lățirea științelor și a cunoștințelor, împărtășirea ideilor la toate clasele de oameni! strigă astăzi toate națiile, toate stăpânirile cele înțelepte și părintești; mijloacele la aceste sunt cărțile, literatura, scrierile periodice lățite și propovăduite la toți. Nouă acestea ne lipsează; iată că ni s'au dat și ni s'au dat atunci, când celelalte nații cu noi împreună locuitoare încă au ajuns să

cunoască cum că sigură luminarea și dezvoltarea ideilor unui popor, cum este al nostru, poate să-l pue în stare a contribui fizicește și moralește la fericirea patriei, într'acăreia sîn ne-am născut și ne hrănim. Mulțumită celor, cari strigă astăzi cu glas puternic: Deșteaptă-te și tu Române, păsește înainte împreună cu noi, primește și cultivă în inima ta iubirea de dulcea noastră patrie, hrănește precum ai hrănit și până acum credința neclintită către prea înălțatul și prea bunul tău stăpânitor.

Curând, Bariț dobândi un puternic sprijin prin venirea la Brașov a lui *Andrei Mureșianu* -- poetul revoluționar, autorul «Răsunetului» din 1848: «Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte!...» Acesta a lucrat aci zece ani ajutând pe Bariț la conducerea foilor sale. În 1850, Iacob Mureșianu a luat direcțiunea gazetei (1).

Sub conducerea lui s'au schimbat literele gazetei, punându-se litere latine în locul buchilor slavonești. Toate evenimentele importante din viața politică și culturală a Românilor transilvăneni și-au găsit răsunet în coloanele ziarului. Având să lupte cu greutate materiale, cu persecuțiile cenzurii, cu procese numeroase, Iacob Mureșeanu știu totuși să se strecoare prin toate nevoile și să țină aprinsă această făclie de lumină a poporului românesc. În anul 1878 o boală gravă îl sili să se retragă și să încredințeze conducerea ziarului fiului său *Aurel Mureșianu*, care stă și azi la postul său.

Aurel Mureșianu.

Directorul «Gazetei Transilvaniei».

Până în 1884 ziarul a apărut mai întâi odată apoi de 2 ori pe săptămână. Dela această dată ese zilnic.

Gazeta și *Foaia* au fost multă vreme, mai ales între anii

(1) Foaia pentru minte, inimă și literatură a încetat în anul 1865.

1840—1860, un centru de unire al scriitorilor români din toate țările române din stânga Dunării.

În *Foaia* lui Bariț se publicară articole de Heliade, de Asachi și de Săulescu, de Costache Negruzzi, M. Kogălniceanu, Gr. Alexandrescu, Hasdeu, Mălinescu ș. a.

În *Gazetă* văzură lumina multe articole despre treburile politice din principate, pe cari censura nu le îngăduia în ziarele de aici.

Astfel, mari și felurite sunt serviciile pe cari *Gazeta Transilvaniei*, sub diferitele sale forme, le-a adus culturii naționale românești.

De aceea, urăm din parte-ne spor la muncă și isbândă *Gazetei Transilvaniei*, iar directorului ei îi dorim ani mulți, sănătate și putere pentru a duce mai departe opera începută de iluștrii săi înaintași.

A.

Cuvântare în Dumineca II-a din postul cel mare.

Iar Isus, văzând credința lor, a zis slăbănogului: «fiule, iartă-ți-se păcatele tale (Mar II. 2).

Fraților, Domnu! nostru Isus Hristos umblă prin orașe și prin sate, învățând pe oameni cum să facă voia lui Dumnezeu și tămăduind pe cei bolnavi. El zicea sfinților săi ucenici: *să mergem în orașele și în satele din apropiere să vestim și acolo cuvântul lui Dumnezeu.*

Oamenii, când aflau că Domnul nostru Isus Hristos este într'un loc oarecare, veneau cu grămada la el, ca să-l asculte. Ei aduceau și pe bolnavii lor și Domnul nostru Isus Hristos îi vindecă.

Odată venind în orașul Capernaum din Galileia, a tras la un prieten al său. Locuitorii orașului, aflând că Domnul nostru Isus Hristos este acolo, s'au strâns împrejurul casei unde se află el, iar alții au intrat și în casă ca să-l asculte.

Acî a fost adus și un slăbănog, care nu putea umblă pe picioarele lui și eră purtat de patru oameni pe o targă. Ei voiau să-l ducă înaintea Domnului nostru Isus Hristos că să-l vindece, însă nu puteau, din pricină că lumea eră grămădită împrejurul casei.

Atunci s'au suit cu bolnavul pe acoperișul casei, au spart acoperișul și au lăsat pe bolnav cu targa în casă înaintea Domnului nostru Isus Hristos.

La Iudei acoperișul caselor nu eră repede ca la noi, ci eră foarte puțin aplecat într'o parte ca să se scurgă apa, iar pe aco-

periş se suiau seara ca să şeară la răcoare, aşă că le-a fost mai lesne să suie pe bolnav şi să spargă acoperişul.

Domnul nostru Isus Hristos, văzând credinţa lor, a zis bolnavului: *fiule, iartă-ţi-se păcatele tale* şi bolnavul îndată s'a făcut sănătos.

În vorbirea mea de azi eu voi arăta *cum păcatul ne aduce şi boale sufleteşti şi trupeşti*.

Fraţilor, păcatul este ca un ^{*}venin, care, băgat în noi, ne înveninează tot corpul.

Păcatul ne bolnăveşte sufletul, şi corpul. Mai toate boalele noastre trupeşti au ca pricină un păcat, sau o greşeală a noastră.

Un om, care nu este beţiv, dacă s'a întâmplat să se îmbete odată, el trebuie să zacă câte-va zile în urmă. Dacă se întâmplă ca să fie un frig şi el, beat fiind, nu să îmbrace bine sau doarme afară în frig, unde l'a trântit băutura, el se îmbolnăveşte de răceală şi cei mai mulţi bolnavi de răceală mor sau dacă scapă de moarte, rămân şubrezii pentru toată viaţa lor.

Un alt om ridică mai mult decât îi sunt puterile şi se beteşte. Altul o duce în petreceri şi mâncări peste măsură şi iarăşi se bolnăveşte.

Ar zice cineva că acestea nu sunt păcate. Noi însă suntem datori să ne îngrijim sănătatea noastră şi să nu ne slujim corpul. Dacă însă facem lucruri, cari ne aduc vătămare sănătăţii, păcătuiim. Aceasta ne-o spune sf. Apostol Pavel zicând: *ori de mâncaţi, ori de beţi sau ori-ce lucru veţi face, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceţi*.

Nu măreşte pe Dumnezeu cel ce se îmbuibază cu mâncare şi cu băutură, cum şi cel ce se slujeşte pe sine, ci despreţueşte pe Dumnezeu, care cere omului să fie cumpătat în toate.

Sunt însă unele păcate, care s'ar părea că nu ne vatămă corpul nostru. Dacă ai omorît pe cine va, fie că l-ai lovit pe la spate ori l-ai împuşcat, corpul tău nu capătă nici o vătămare.

Dacă ai furat un lucru străin, corpul iarăşi nu capătă nici o vătămare. Tot aşă când cineva vorbeşte de rău pe altul, sau jură strâmb, sau strică casa altuia, ce vătămare poate căpăta corpul lui?

Omul însă, care a făcut vre-un omor, sau a furat, dacă n'a fost prins, el este în tot-deauna neliniştit, somnul lui este turburat de visuri urite, vede înaintea lui corpul plin de sânge al celui omorît sau i se pare că aude jalea lui până a murit, sau jalea aceluia pe care l-a lăsat pe drumuri, turându-i mica strânsură ce a avut şi el, sau dându-i foc. Mai se teme un asemenea om, să nu fie dovedit şi aruncat în temniţă ca să-şi ispăşească păcatele ce a făcut.

Aşă este şi cu cel ce vorbeşte de rău pe altul, se teme să nu fie aflat; cel ce jură strâmb se gândeşte la blestemele aceluia în contra căruia a jurat strâmb. Cel ce jură strâmb poate băga în temniţă sau în ocnă pe un om nevinovat, sau poate

face pe un altul să-și piarză averea strânsă cu sudori din mica copilărie.

Turburarea aceasta a eugetului omului, care a făcut o faptă rea, îl face să-și piarză și sănătatea, căci el nu poate nici să doarmă, nici mîncarea nu se prinde de el. Pentru un asemenea om nu poate fi nici o zi de bucurie, căci mintea lui nu-l lasă să uite păcatul ce a făcut.

Asemenea oameni slăbesc, văzând cu ochii. Ei sunt bolnavi d'abinele, dar nu știu ce i doare. Doctorul cel mai iscusit n'ar putea să-i vindece, căci nu le poate afla pricina boalei.

Sfârșitul unor asemenea oameni nu este niciodată bun.

Unii din ei își pun singuri capăt vieții, omorându-se. Unii din aceștia sunt socotiți ca oamenii cei mai buni și tocmai după ce și-au pus cap vieții lumea află faptele lor.

Vezi doi soți trăind în cea mai bună înțelegere și peste cât-va timp îi vezi plecați pe calea judecării, ca să se despartă, sau viața lor în casă devine un iad, ducând-o numai în certuri și bătăi. Când cineva caută să afle pricina, găsește că unul din ei n'a păstrat cinstea căsătoriei.

Vezi un slujbaş al statului, care are în mână banii țării. Îl știi cinstit de toți, și peste cât-va timp îl vezi abătut. Crezi că este bolnav și nu după mult timp auzi, sau că a fost băgat în temniță, pentru că a mâncat banii statului, sau și-a pus capul singur sau pribegeste în locuri depărtate, de unde să nu mai poată fi prins și pedepsit.

Vedem dar cum ne pot bolnăvi corpul nostru multele păcate pe cari le facem și cum ele ne aduc în cumpănă de a ne pierde chiar viața.

Dacă ele ne înveninează corpul, cu atât mai mult ne învenineză sufletul.

Un doctor, când voește să ne vindece de o boală, trebuie să afle mai întâi pricina ei, căci altfel îi este peste puțină să ne vindece.

Când un păcat este pricina unei boale trupești, noi mai întâi trebuie să ne curățim sufletul de păcat, dacă voim să ne vindecăm.

Slăbănogul, despre care se vorbește în sfânta Evanghelie de azi, avea vreun păcat pe sufletul lui. De aceea Domnul nostru Isus Hristos i-a zis: *fiule, iartă-ți-se păcatele tale*. El a voit să vindece mai întâi boala sufletească, care eră păcatul, și după ce ea a fost vindecată, atunci și corpul lui s'a vindecat de boala sa.

Dacă n'ar fi fost păcatul pricina boalei celui slăbănog, Domnul nostru Isus Hristos nu i-ar fi zis să i-se ierte păcatele, ci i-ar fi zis numai să fie sănătos, cum a zis și la alții.

Cum vedem, fraților, păcatele ne aduc multe suferințe și trupești și sufletești. Sfânta noastră biserică însă ne pune înainte mijloace de a ne scăpa de păcate.

Cel dintâi mijloc este credința în Dumnezeu, după cum au avut-o și aceia cari purtau pe slăbănogul, care ni se dă ca pil-

dă. Ei erau foarte încredințați, că va fi destul ca acel slăbănog să fie pus înaintea Domnului nostru Isus Hristos și să se vindecă. De aceea n'au pregetat a se sui cu bolnavul pe casă, de a sparge acoperișul și a-l cobori înaintea Mântuitorului Hristos.

Credința este vindecătoare de păcatele noastre, de aceea trebuie să avem credință în Dumnezeu și în îndelunga lui bunătate.

Alt mijloc pentru vindecarea noastră de păcate, este îndeplinirea poruncilor bisericii și primirea sf. Taine, mărturisindu-ne păcatele noastre, făgăduind de a nu mai greși și ținându-ne de făgăduința ce am dat. Dacă ne-am mărturisit păcatele, să nu credem că ne-am scăpat de ele și să începem iar să păcătui. Dumnezeu nu se poate înșelă de cei păcătoși și nu va iertă păcatele noastre, dacă nu vom încetă de a păcătui.

Să fim totdeauna stăpâni pe noi și să nu ne lăsăm a fi biruiți de răutate. Un om, care ține la cinstea lui, nu va face nici un lucru, care să-i aduca necinste, căci se rușinează de oameni. Tot asemenea creștinul care ține la credința lui, nu va face nici o faptă care să-i batjocorească credința și să-i vatăme și sufletul și corpul.

De aceea să urmăim povața sf. Apostol Pavel, care zice: ori de mâncați ori de beți, sau altceva de faceți, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți.

Econ. D. Georgescu.

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE

IV.

Vrecem acum în judecătoriile de ocoale. Acestea au să fie de acuma ca un fel de tribunale.

Și iată de ce.

Ele vor judecă în daraveri personale și mișcătoare, pân la 3000 de lei, cu drept de apel. Pân acuma judecau numai pân la 1500. Deci vor judecă pân la îndoit decât până acuma. Apelurile se vor face la tribunalul județului. Pân acuma daraverile între 1500 și 2000 se judecau întâiu la tribunalul județului, și în apel mergeau la Curțile de apel. Pentru cei din județele cu curți de apel, calea valea; dar pentru celealalte eră pierdere de vreme și cheltuială ca să se ducă un țaran în alte județe la Curte. Se știe că sunt Curți de apel la București, una; la Craiova, una; la Galați, una și, cea din urmă, a patra, la Iași. De acuma vor aveă de mers la aceste Curți numai cei cu procese mari cărora le dă și mâna.

Pân acuma judecătoriile de ocol, judecau următoarele daraveri numai dela 50 de lei pân la 200 fără apel, iar dela

200 în sus cu apel. Acuma le vor judecă pân la ori câtă sumă s'ar urcă fără apel.

Iată daraverile, cari, cum vedem, se întâmplă așa de des la sate:

1. Cererile pentru vătămări aduse de oameni sau animale țarinilor, holdelor și fructelor. 2. Cererile pentru curățirea șanțurilor, canalurilor de udat, râurilor, gârlelor, zăgazurilor (iezeturilor); 3. Cererile pentru uzurpare sau stricăciune de locuri, copaci, garduri, șanțuri sau alte îngrădiri.

Pentru asemenea daraveri, nu vor mai avea deci de alergat pe la tribunal, când trec de 200 de lei. Și numai cel ce va socoti că s'a călcat legea, sau că l-au judecat samavolnicește, va putea să se plângă la Casație.

În privința averei nemișcătoare, judecătoriile vechi judecau numai până la preț de 1500 de lei preț sau 150 de lei venit. De acuma vor judecă, dar cu drept de apel, ori decâte ori va fi pâra despre un loc fără clădiri sau alte îmbunătățiri, în întindere de cel mult 10 hectare sau dacă, având clădiri sau îmbunătățiri, n'are preț mai mare de 3000 de lei.

Prin urmare, vor judecă mai toate procesele țărănești de acest fel și mai nu se vor găsi cari să se judece la tribunal și apoi la Curtea de apel, ci la tribunal vor merge numai în apel.

Dar și acuma și pe viitor, tot numai tribunalele vor putea judecă procesele pentru nemișcătoare, când procesul izvorăște din o hotărnicie care se judecă încă, sau când ar trebui să se schimbe o linie despărțitoare cuprinsă într'o hotărnicie aflătoare la tribunal. Aceste daraveri, ori cari ar fi prețul pământului cerut, se vor judecă la tribunale și la Curțile de apel.

Toate procesele, privitoare la pământurile țărănești date dela 1864 încoace nu vor avea de plătit timbru și taxe. De asemenea nu se vor plăti taxe nici pentru procesele personale și pentru avere mișcătoare, pe cari le judecă judecătorul de ocol la primărie.

Pân acuma judecătorii de ocol regulau tutelele adică epitropia copiilor nevrâstnici, când averea remasă nu trecea de 5000 de lei. Legea cea nouă le dă cădere pân la 10.000, adică pân la îndoit, deci scutește de umblătură pe la tribunal pe o mulțime de inși.

Pân acuma acte de vânzare de pământ rural, fie ori cât de mic prețul, se făceau la tribunal; de acuma se vor putea face la judecătorul de ocol, care va îngrijii ca strămutarea aceasta de proprietate să se înscrie în condicile tribunalului. Judecătorul va putea autentifica ori ce acte, afară de cele de invoeli agricole. Cei cari au pământ răzășesc vor putea face și împrumuturi cu ipotecă, iarăși fără a alerga pe la tribunal.

Și toate actele acestea se vor face fără plată. Le va scrie

grefierul judecătoriei. Ca să nu se ia bani sau ca să nu se facă greutăți, am arătat că judecătorul sau stagiarul, are privileghearea actelor și legea pune pedepsele de cari am mai vorbit.

Am arătat cum judecătorul judecă la primărie tot felul de abateri dela o mulțime de legi. Când ștraful și inapoe-riile nu trec de 300 de lei, le judecă la primărie fără apel; iar dacă trec sau dacă se dă și închisoare, e și drept de apel la tribunal.

Până acuma, judecă numai abaterile zise de poliție simplă și delictele silvice (împotriva legii pădurilor), când pedeapsa nu trece de 300 de lei. Acuma vor judecă fără apel aceste abateri; iar cu apel și pe cele cari dau loc la pedeapsă pân la 3.000 de lei.

E ușurare, căci nu vor avea oamenii a și perde zilele pe la capitala județului pentru toate nimicurile.

Judecătorii de ocol, vor judecă faptele pedepsite de articolele următoare din codul penal: Art. 182, adică: înjurăturile făcute unor slujbași — ceea ce se zice *ultraj* —. Pentru asemenea daraveri, aveau pân acum țărani a veni la tribunale și la Curți. De acuma vor veni numai cu apel.

Art. 183 e tot pentru *ultraj*.

Art. 184 e pentru loviri asupra unui slujbaș,

La acestea de asemenea cu apel la tribunal.

Fapte pedepsite de art 238, adică pentru răniri, le judecau și pân acuma. De acuma vor judecă și pe cele dela art. 239, adică, dacă loviturile au cășunat vătămare însemnată sau neputință de-a munci. Pân acum acestea se judecau la tribunal. Va judecă și faptele pedepsite de art. 247, adică pe falsificatorii de băuturi cu lucruri nesănătoase. Art. 249, adică rănirea sau vătămarea cuiva, chiar fără de voie se judecă și pân acuma la judecătorie, când pricinueșta vătămare, dar nu moarte. Tot așa rămâne.

Legea veche dădea în căderea judecătorului de ocol și *calomnia*, adică înjuriile sau ocările prin cari punem asupra cuiva ponosul de bețiv, hoț și altele de acestea. Rămâne tot așa. Art. 300 pentru înjurii mai ușoare, rămâne ca și pân acuma în căderea judecătorilor.

Art. 352 pentru cei ce strică sau vatămă cu rea voință lucrul altuia; art. 353, pentru cei cari surpă sau dărâmă zidiri, poduri, zăgazuri străine; art. 356, pentru cei cari având mori, pive și altele, înalță apa mai sus decât au drept și aduc vătămare altora erau și pân acuma în căderea judecătorilor de ocol, remân și de acuma. Dar li se mai dă să judece furturile (art. 308 și 309) chiar dacă prețul furtului trece de 100 de lei; dar toate furturile dela 309, nu numai cele de lemne și de păseri, dobitoace etc. De asemenea toate furturile pedepsite de art. 310, fără mărginirile de azi.

Pedepsește pe cei de cari vorbește art. 330, adică pe tu-

tori, pe cei ce au a aduce la îndeplinire dietele, pe cei ce păzesc lucrurile secestrate, precum și pe samsarii și alți agenți de rea credință.

Pân acuma se judecau la tribunal.

Tot așa e cu cei ce fac meserie de jocuri de noroc (349), pe cei ce țin case de jocuri de noroc sau fac lotării (350).

Am arătat, pe cât se poate, fără a tipări chiar legea, ușurările și îmbunătățirile ce se aduc judecăților pentru săteni. Ar fi așa dar de dorit să citească singuri legea veche și cea nouă ca să-și dea seamă, căci o vreme nouă și mai bună va începe la sate. Oamenii își vor căuta drepturile mai lesne, iar cei răi își vor primi pedeapsa mai răpede.

I.

UNIREA FACE PUTEREA !

(Intâmplare).

Bătrânul: Doamne, Doamne, nu știu ce are să mai fie cu feciorii mei ! Intr'una se sfădesc, se oarăsc, sar la bătae, mai rău ca țiganii ! Ba încă povestesc și rād unii de alții către oamenii străini, de se fac de răsul lumii ! Și vai de dâșii, că dușmanii se folosesc de dezbinarea lor, și-i ațată mai tare, ca apoi ei să-și bată joc de dâșii ! Nu mă mai ajunge capul ce să fac. Mă gândesc c'ar trebui să trăiască bine între dâșii, că doar is frați de acelaș sânge, sângele meu ! Mă doare inima, când mă gândesc ce se poate întâmplă după moartea mea ! S'or omori de s'a duce pomina ! Of ! Tare mi-s amărâte bătrânețele ! Doamne, Doamne, deschide-le mintea să vadă că numai unde-i unire și înțelegere poate fi spor și ticiă, îmblânzește-le inima și le-o curățā de răutate, ca să trăiască în dragoste și pace.

Iată-i !

Feciorul I: Am să-ți sucesc gâtul ca la puiul cel de vrabie . .

Feciorul II: Și eu am să-ți zdrobesc capul ca la șarpe . .

Bătrânul: Ia auzi ce vorbe zic. Of ! Mă junghie la inimă !

Feciorul I: Ia taci, tată, nu mai oftā, că feciorul āsta al d-tale vrea să intre într'un păcat cu mine, de dimineață nu-și mai moaie clonțul.

Feciorul II: Nu știu eu, ori tu ? Cine mi-a ucis cănele ? Nu tu ?

Feciorul I: Dar mie cine mi-a ucis găinile ?

Bătrânul Iată-i și ceilalți ! . . Of ! Doamne ! . .

Feciorul III: Tu ești de vină ?

Feciorul IV: Ba tu, tu.

Feciorul III: Cine a început o azi?

Feciorul IV: Dar cine și-a bătut joc de mine?

Feciorul I: (către al IV). Tu ai intrat cu plugul în bucata mea?

Feciorul III: (către I). Dar tu de ce ai luat mai mult decât ți-a dat tata? Unde ești tu mai mare?

Feciorul IV: (către al III). Și tu ai luat dela mine.

Bătrânul: (vine cu un mănunchiu de nuele). Măi băeți, rupeți mănunchiul ăsta de nuele.

Feciorul I: Dar ce înseamnă acest mănunchiu?

Bătrânul: Nimic, dar ia fă ce-ți spun?

Feciorul I: Ia lăasă-mă, tată, nu mă mai amări, parcă nu-s eu destul de amărit!

Bătrânul: Halal de vorbe ce am eu de la feciorul cel mai mare. Doar nu-i așteptă să-ți pic în genunchi?

Feciorul II: Și vrei tată numai decât? Ia adă-le încoace? (Le apucă voinicește, cu mâinile, le pune în genunchi, le îndoește din toate puterile, se înroșește, dar de giaba).

Feciorul I: Dă-te bre încolo, că nu ești vrednic să rupi un mănunchiu de vreascuri! (Se necăjește și el mai amar-nic, dar le asvârle. Ceilalți îl râd, iar el se răstește la dânsii, dând din cap).

Bătrânul: (către al III). Dragul meu, rupe-le tu?

Feciorul III: (Se necăjește și el dar e în zadar).

Feciorul IV: Ia să vedeți cum cel mai mic are să fie mai voinic.

Feciorul I: Așa, laudă-te singur. Ai să sperii muștele cu voinicia ta?

Feciorul IV: (Se prinde cu toată puterea, le încovoae, le trage, dar de geaba). D-ta tată, se vede că vrei să-ți bați joc azi de noi?

Bătrânul: Ba ferească Dumnezeu, nu mi-a plăcut nici odată treaba asta; dar să vedeți că eu cu toate bătrânețele mele, am să le rup tot cu fuga?

Feciorul I: Atâta rău!

Bătrânul: (desleagă mănunchiul și rupe pe rând toate nuelele).

Toți: Apoi așa câte una, cine nu le-ar fi putut rupe?...

Bătrânul: Așa-i? Vedeți că și un copil le rupe pe rând când sunt câte una; iar când is unite în mănunchiu, așa-i că n'aveți ce le face? Dragii mei copii: în acest mănunchiu nu vedeți voi oare o pildă care vă arată răul ce vă aduce dezbinarea voastră de când v'ați învrăjbit?

Toți: Adevărat grăești, tată. Ne-a orbit răutatea pusă în noi de dușmanii noștri.

Bătrânul: Dacă vorba mea este adevărată, ertați-vă tot

ce aveți unul asupra altuia, și prindeți-vă, că veți trăi toată viața în dragoste și unire!

Toți: Ne ertăm și ne prindem să trăim uniți.

Bătrânul: Dumnezeu să vă ajute. Tineți minte toată viața că «Unirea face puterea.»

Nistor Călina.

CASA DE PE RÂPĂ

II.

Dar, ca și cum omul ar fi făcut numai pentru nevoi și amărăciune, nu cade nici odată asupra-i un singur necaz, ci vine 'ntodauna, ca să deschiză cărare altora mai mari. Intr'o primăvară s'au pornit ploile, s'a umflat gârla și curgea repede în valuri groase, rozând încet-încet malul. A văzut Ileana cu ochii ei cum s'a prăbușit gardul și cum s'a dus pe apă. După gard a venit rândul, într'o dimineată, celor două sălcii și cocinei cu găini, așezată nu departe de chiotoarea casei. S'au liniștit apoi câteva zile ploile, în care timp s'au adunat în grabă oameni mulți și au abătut gârla mai mult spre râpă, cu stăvilare puternice, ca să nu facă pagubă ferăstraelor și buștenilor lor, adunați în grămezi mari. La casa unei biete femei, săracă și văduvă, cine eră să se gândească?..

În noaptea sf. Împărați, s'a întunecat iarăși cerul. A început să bubue tunetul, ca o prevestire de groază, s'a deslănțuit apoi furia ploii și valurile gârlei mâncau mereu din râpă. Pe Ileana a apucat-o tremurul; dar ce eră să înceapă în inima nopții, pe așa vreme, departe de sat și cu doi copilași după ea?.. Și dacă ar fi plecat, cine eră să-și facă pomană cu ea, s'o primească în casă? Și-a făcut atunci cruce și s'a lăsat în voia lui D-zeu, a toate purtător de grije!

Afară tună și fulgeră mereu; picături de ploaie mari și grele-răpăiau des pe șindrila casei și tot mai aproape se auzia urletul apei. Intr'o vreme a simțit o sguduitură și a alergat la fereastră, cu părul vâlvoi, cu moartea în inimă. La lumina unui fulger a zărit ea valurile crescute până mai sus de temeiul casei și curgând pe sub malul mâncat pe dedesupt. Și-a deșteptat copiii din somn, și cu o iuțeală nebună, i-a urcat, unul câte unul, pe scara mică din tindă, sus în pod. N'a trecut după asta de cât puțin de tot și a simțit o smucitură, alta, și apoi a cuprins-o o ameteală de par'că se învârtia casa cu ea și prin cōsoroaba rotundă zăria, din când în când, cum fugeau în sus sălciile și aninii de pe marginea gârlei. Tot mai des simția cum se leagănă casa și tot mai tare își strângea la sân, biata, femeie, copilașii adormiți. Câte odată credea că visează; dar pe loc vedeă că e trează și merge ca într'o sanie, pe un câmp cu hopuri multe. Vedeă

apoi că și sforile de ploaie fug și când fulgerele brăzdau văzduhul mai mult, zăria locuri noi și alte coaste în jur.

Odată a simțit însă o zguduitură mai tare și se legănă par'că mai puțin casa în sus și în jos, nu ca până acum în toate părțile, și văjiitul apei trecea mereu la vale și, la lumina fulgerelor, arborii nu mai fugeau par'că.

După ce s'a făcut ziuă, ploaia a mai ținut puțin și apoi a început, să picure numai rar de tot. O *boaghe* deasă se înălță acum din văi și se întindea ca nori de fum, pe coama pădurilor de pe dealuri. Când a prins a se lumină văzduhul și-a dat femeea seama de toată pățania ei. Apa luase casa și o dusese departe, până pe lunci, unde se oprise între doi fagi mari, bătrâni.

Cei cari au văzut lipsa ei de pe râpă au întins vorba sfoară în sat și a început să alerge lumea în josul gârlei; cum a dat cu ochii de ea, s'a oprit mai colo la o parte, vorbind și chibzuid.

Până pe la amiaz au mai scăzut valurile, apa intră puțin câte puțin în albia ei destul de largă și casa a rămas la o parte, înămolită în pietriș și nisip. Femeea s'a dat jos din pod cu copiii.

„Dacă ar fi murit, n'ar fi fost nici o pagubă: o umbră mai puțin pe pământul care a fost pentru ea tot mumă mășteră; dar, dacă a scăpat, fie numele Domnului prea slăvit!» așa gândea ea. Și întocmai ca Noe, când s'a văzut scăpat de potop, a înălțat Ileana glasul către cer, bătând podinele cu genuchii, în șir lung, nesfârșit de mătăanii.

S'a pus apoi să directice prin casă, că pătrunsese apa printre grinzi, și să pregătească de ale mâncării ca în totdeauna.

După câte-va zile s'a înseninat de tot cuprinsul, căci s'a arătat pe cer ochiul de foc al soarelui, scaldând cu razele-i bogate toată viața și bucuria din sat. Și Ileana s'a deprins iarăși cu locuința ei și par'că nu-i părea rău de întâmplarea asta, că eră aci mai la larg, mai departe de gura rea a lumii, singură cu D-zeu de-asupra și cu copilașii pe lângă ea. S'a apucat de lucru pe lângă casă, strângea pietrele din bătătură, le făcea grămadă și se gândea la zile mai bune, când i o stă în putință, să ridice grinzile pe o leacă de zid. A început apoi să aștearnă în chip de fășan, pe lângă ușe, nisip dintr'o coastă de deal învecinată, din care mâncase mult apa. A cărat ca la vre o douăzeci de copăițe, nădușită, adusă de spate și cu mintea turburată.

«De ce a trăit ea?... Ca să muncească din răputeri ca fată, să îndure lipsuri ca măritată, să aibă apoi atâtea necazuri și dureri ca și cum un blestem învechit ar urmări o!... Bărbatul și copilița i-au murit atât de crud, casa i-a luat-o apa, ce-o mai fi vrând D-zeu de acu încolo dela ea?..»

Vorbind așa singură, a isbit odată mai tare cu sapa și a auzit un sunet greoi, ca de isbitură în fier. A mai dat de două

trei ori și, prin nisipul fărâmițat, s'a înălțat din râpă. Capacul unei oale mari de tuciu, legat strâns de coade cu sârmă neagră, ruginită. A făcut scobitură în jur și a dat să ridice oala; dar pace s'o poată mișcă. S'a repezit în casă, a luat toporul și de grăbită ce eră, a trecut, pentru prima oară poate, pe lângă copiii, fără să-i mângâe, or să-i ridice „hopa în sus”, cum făcea în totdeauna. A migălit și s'a moruncit ea oleacă, până a rupt capacul dela oală, dar și bucuria ce a cuprins-o după aceea, n'a fost mai mică!...

Mai mult ce să spui? Cine nu știe de comorile ascunse pe aci, din timpul arvaților, comori numai de lire și mahmudèle și care au făcut pe mulți dintr'o dată bogați?... Cea dântăiu grije ce a avut-o Ileana a fost, să plătească slujbe la biserică și să ridice o cruce mare de lemn, în locul unde a găsit banii. Și cui ar fi trecut prin cap, că a făcut ea asta din altă pricină, de cât că a scăpat-o D-zeu dela o moarte atât de fioroasă?..

A început să ajute pe unul și pe altul cu câte ceva, pe soră-sa mai ales; a strâns de pe drumuri pe o bătrână nenorocită, ca să-i păzească casă și o lăsă tot mai des cu copiii, că Ileana se ducea acum la oraș, pe fiecare săptămână odată. Și cine ar fi bănuit de ce?..

—Ia cu câte ceva zeghi și dimii de vânzare!” zicea ea, când o întâlneă câte un om din sat.

A cumpărat lemne multe și s'a apucat să-și facă o casă mai ca lumea. A stat mult la îndoială însă, în ce loc s'o clădească și s'a hotărât tot pentru râpa unde a căzut peste ea necazul aducător de noroc. I-a pus temelie pe izlazul satului, puțin mai sus de unde eră înaintea, a abătut gârla de supt coastă și pe toată întinderea până în marginea râpei, a sădit tot felul de pomi, ca să lupte cu rădăcinile lor contra furiei apei și să poată și trecătorii, la vreme de rod, să zică un «bogdaproste!» A închis curtea cu gard de țepuși, a făcut grajd lângă casă, a târât apoi într'o iarnă și cocioaba de pe lunci și așezat-o așa cum eră și înaintea cu fața la răsărit, cu fundul tinzii spre gârla. Mai târziu și-a cumpărat vacă cu lapte pentru copii, a prăsit și ceva oițe pentru lână, s'a văzut și c'un petec de livadă de lău și c'o grădină de legume și de lucrat nu mai lucra la lume!..

S'au găsit acum și oameni, cari s'au gândit s'o ceară de nevestă, și puteă să se mărite, că n'avea încă treizeci de ani dar ea le-a spus la toți, verde în față, că numai asta n'o face!. Și și-a urmat traiul de văduvie liniștită, îngrijindu-și copilașii ca ochii din cap. De cum s'au făcut așa mai mărișori a început să-i învețe negoțul, cu câte o liră turcească, scoasă de ea de pe fundul lăzii. Se îmulțiau mereu stihurile de scânduri, și grămezile de bârne și gemea adeseaori curtea de vite strânse spre îngrășat. Iar când le-a venit vremea de însurat, cine eră de seama, lor?. Și dacă ai fi întrebat pe cineva în sat, cari sunt oamenii

cei mai de treabă, mai cu frica lui D-zeu, mai cu rost la vorbă și mai cu cheag la pungă, ți-ar fi spus, fără să se gândească o clipă măcar, că cei doi feciori ai Ilenii, cu casa de pe râpă ! S'au așezat ei în casa cea nouă cu nevestele, până să-și facă altele înnalte, mari, alături, pe când Ileana, bătrână, mică la trup, stă zile întregi în cocioaba veche, cu mintea în trecut, cu ochii la icoană !..

M. Lungianu.

DIN TRECUTUL BISERICII ROMÂNE

Mitropolitul Filaret al II-lea.

Mitropolitul Flaret al II-lea e unul din erarhii de frunte ai Bisericii noastre naționale.

După ce a fost mai întâiu (pe la 1776) arhimandrit de

Filaret al II-lea
fost Mitropolit al Ungro-Vlahiei.
(Com. de Adm. Casei Bisericii).

scaun al Mitropoliei din București, a căpătat titlul onorific de *Mitropolit al Mirelor* și a lucrat cu episcopul Chesarie al Râmnicului la traducerea și publicarea de cărți bisericești.

Mai târziu a devenit însuși episcop al Râmnicului și a desfășurat o mare activitate în vreme de 12 ani; iar la moartea Mitropolitului Cosma a fost ridicat în scaunul arhipăstoresc al Bucureștilor (1792), dar peste puțin timp boala l-a silit să demisioneze.

Ca episcop de Râmnic, după ce tipărise o bună parte din Minee — cari au rămas până azi în serviciul Bisericii noastre — a adus lângă sine pe mulți cărturari, între cari pe Dionisie Eclisiarhul și pe Naum Râmniceanul, cari l-au ajutat în munca sa.

Dela acest Mitropolit a rămas numele de Dealul Filaretului.

R.

Pagina glumeață.

Din glumele p o iului.

Femeea leneșă.

Se duce și vecinul pe la vecina sa, care eră o leneșă fără pereche, să vadă ce mai face. Când dă ca să intre, i-se ridică părul în vârful capului, de grozăvia ce eră acolo. Gunoiiul ne măturat de ani de zile, așternutele și rufele zdrențuite și aruncate în toate părțile, soba gata să cadă, pereții nevăruți, ne lipiți și plini de praf, iar vecinica, învălită în câteva zdrențe dormia de zor, măcar că soarele trecuse de prânz.

Făcându-și cruce ca de dracul, o scoală și o 'ntrebă :

— Da, bine, ce lucrezi dumneata, toată săptămâna ?

— Ce să lucrez, ascultă să-ți spun ?

Lunea, Marțea n'am lucrat,

Mai de când m'am măritat.

Miercuri un copil am botezat.

Joi a fost pomană 'n sat.

Vineri, e vinerea mare.

Sâmbătă m'am spălat, m'am îmbrăcat și Duminecă mă dusei să 'ntreb pe preot, dacă se lucrează.

Vecinul după ce o ascultă zise: Uite, bat-o Dumnezeu nebuna curând împlini săptămâna.

Gh. Dumitrescu.

Învățător-Prahova.

De pe Domeniile Coroanei.

Zilele trecute s'a ținut adunarea generală a societății Economice-Culturale de pe Domeniul Coroanei Cocioc din jud. Ilfov.

Din darea de seamă prezentată de comitet se vede că numărul membrilor a sporit în anul 1907 dela 189 la 340. Această creștere se datorește pe de o parte încrederii ce au căpătat locuitorii față de bancă, iar pe de altă parte, sfaturilor ce li s'au dat la toate prilejurile.

Banca dispunea la sfârșitul anului 1907 de 12.825 lei 35 bani cotizații 3.034 lei 10 bani depuneri spre fructificare, 1.063 lei 95 bani fond de rezervă, 917 lei 45 bani fond cultural, 336 lei 20 bani valoarea triurilor și instrumentelor agricole ce a cumpărat pentru folosința în comun a membrilor, precum și de 820 lei valoarea mobilierului și a bibliotecii dăruite de Administrația Domeniilor Coroanei. Profitul realizat în 1907 a permis să se dea societăților o dividendă de 9%, după ce s'a sporit întâi fondul de rezervă cu 153 lei 80 bani, iar cel cultural cu 69 lei 20 bani.

În ce privește activitatea culturală, societatea a organizat mai multe conferințe, în care s'au dezvoltat subie te privitoare la agricultură, gospodărie, igienă și altele.

Asemenea s'a donat instituției cantinelor școlare 25 lei, s'a ajutat elevii sărmani din localitate și s'a cumpărat un costum unui elev orfan dela școala Normală din București.

În sfârșit, consiliul aduce în darea de seamă mulțumiri d-lui Ion Kanderu, pentru sprijinul moral și material acordat societății.

* * *

Duminică 17 Februarie a. c. s'a dat o reprezentație teatrală la școala din Văleni de pe Domeniul Coroanei.

S'a jucat de adulți piesa «*De Necaz*» de Th. D. Speranță, iar elevii școlii din localitate s'au produs cu «*Banul Mărăcine*».

La sfârșit d-l dr. Galeanu, medicul spitalului Slatina, și al plășei, Mălini, a ținut o conferință de igienă care a fost ascultată cu luare aminte. Unele din povețe le-a ilustrat examinând pe mai mulți țărani suferinzii cărora le-a distribuit totdeauna medicamentele cuvenite.

La această serbare a luat parte întreg personalul Domeniului Coroanei, Preoții, Invățătorii și un număr foarte mare de săteni.

Prețurile curente din piață.

Carnea de vacă	1.00	Perechea de curcani	15.00—20.00
» » porc	1.20	» » găini	3.20—3.50
» » oae	0.70	» » rațe	3.20—3.50
» » Vițel	1.20	» » găște	5.50—6.00
Crap	0.80—1.20	Kgr. brânză de burduf	2.50—3.00
Somn	1.30—1.50	» » » puțină	1.30—1.50
Morun	1.30—1.50	» de unt topit	2.00—2.50
Nisetru	3.00—3.50	» » » netopit	1.30—1.40
Cegă	7.00	Suta de ouă	5.00—5.50

Prețul cerealelor la târgul din Brăila.

Grâu	lei 18—20
Porumb	» 12—14
Ovăzu-lugowo	» 15—00
Orzoaica	» 14,50 c.
Secara	17,70 c.
Fasolea	14—15

Aceste prețuri sunt socotite pe suta de chilograme.

Cronica Săptămânii.

— Consiliul județea de Ilfov, a votat un împrumut de 300.000 lei pentru clădiri școlare la sate. Cinste lui!

— Al. Nicolaide, vice-președintele Senatului, a încetat din viață. În ziua morții sale Senatul și-a ridicat ședința în semn de doliu.

— Vasile D. Păun, fost director și profesor la liceul «Lazăr», precum și profesor de limba română al A. S. R. Prințul Ferdinand, a încetat din viață.

— Școala primară rurală din comuna Aref, jud. Argeș, va purta pe viitor numele de școala rurală «Dincă Brătianu».

— S'a dat medalia «Răsplată muncii» pentru Biserica, cl. I săteanului Constantin Dumitrescu din cătunul Ticu, comuna Țânțărești, jud. Dolj, pentru că a clădit o biserică în acel cătun și a împrejmuit cimitirul cheltuind 11.000 lei pe lângă cărămida, varul și lemnăria trebuitoare.

— Guvernul ungurească a oprit intrarea în Ungaria a următoarelor reviste, cărți și ziare românești: ziarul «Secolul»; «Viața românească», de sub direcția d-lui D. C. Stere și P. Bujor; «Neamul românesc în Ardeal și Țara Ungurească», de d-l N. Iorga; «Stefan-cel-Mare, de d-l Al. Lăpădatu»; «Scrieri politice și literare», de Mihail Eminescu și «Avem cu ce să ne mândrim», de Dușescu-Dușu.

— În Basarabia bătute febra aftoasă, aproape de frontiera noastră de apărare. Boala de febră aftoasă se mai află în 16 comuni din țară.

— Deputatul român Iuliu Maniu, vorbind în camera ungurească din Buda-Pesta, a cerut să se dea Ungariei reforme electorale și mai ales votul universal, ca popoarele din această țară să nu mai poată fi asuprite de Unguri. El adăcă că deși deputații români sunt în număr mic totuși trebuie ascultați, căci vorbesc în numele câtorva milioane de români asupriți.

— Se știe că comisiunea administrativă a comitatului Făgărași din Transilvania, luase acum câțva timp dispoziția ca învățământul în școlile românești să nu mai fie predat în limba românească ci în limba ungurească. Comunitatea românească din localitate a făcut apel la ministrul instrucțiunii, contele Apony, contra acestei hotărâri.

Ministrul instrucțiunii a anulat acum hotărârea consiliului administrativ al comitatului pe motiv că atât inspectorul școlar cât și consiliul administrativ au înțeles greșit dispozițiile legii școlare.

— O bandă de antarți greci a omorât pe cei 2 fii ai preotului român din comuna românească Cupa, ținutul Megleniei (Macedonia).

— Charcot, exploratorul francez al polului sud, experimentează în munții Elveției o sanie automobilă, cu care are de gând să înainteze spre pol printre ghețuri.

— În republica insulei Haiti din Marea Antilelor (America) sunt acum turburări. Străinii sunt amenințați cu moartea de popor.

Germanii, Francezii și Americanii trimit vapoare de război ca să-și apere pe conașionali lor.

— În comuna Prived, Albania, s'a ciocnit o bandă de Albanezi cu o trupă de soldați turci. Ciocnirea a fost foarte săngeroasă.

— Poarta a ordonat trimiterea mai multor batalioane în Albania, ca să stărpească bandele albaneze.

— În Albania se face o vie propagandă, pentru o revoluție generală, de oarece Albanezii sunt nemulțumiți de Poartă, care dă mereu drepturi creștinilor din Macedonia.

— Se anunță din Odeșă (Rusia), că ministrul de marină a dat ordin să nu se mai dea voie nici unui vas să se apropie noaptea mai mult de o bătaie de tun de fortărețele mării Negre.

Informațiuni.

— In ziua de 17, 18 și 19 Aprilie a. c., se vor ține în Capitală în localul școlii secundare de fete, conferințele directorilor de școli secundare.

Directorii, vor trebui să trimeată subiectul conferințelor ce vor hotărî să ție, cel mai târziu până la 1 Aprilie a. c., d-lui C. Ionescu, directorul învățământului secundar și superior din ministerul Instrucțiunii.

Conferințarii se vor bucura de transportul gratuit pe C. F. R.

— Ministerul de interne. a primit donația d-lui Const. G. Măleanu și anume: peste 2 h. a. de pământ din trupul moșiei Costești, jud. Argeș, pentru clădirea spitalului rural «Segele Carol I».

— S'a supus aprobării consiliului de miniștri proiectul de lege, elaborat de d-l V. Morțun, ministru al lucrărilor publice, prin care se hotărăște ca cu începere dela 1 Ianuarie 1908, veteranii cari au luat parte la războiul neatârării dela 1877, să fie scutiți de prestație.

Proiectul va fi depus pe biroul corpurilor legiuitoare.

— D-l dr. G. Proca, doctor în medicină din București și actual profesor la catedra de igienă dela facultatea de medicină din Iași, se numește profesor de patologie generală la facultatea de medicină din București.

— Consiliul de miniștri a aprobat deschiderea unui credit de 22.000 lei, pe seama ministerului de lucrări publice, pentru lucrările de apărare a malului drept al Oltului, la Gura Văii.

— Printre oile din jud. Buzău bântue vărsatul.

Dela 16- 22 Fevruarie au fost 2253 cazuri, dintre cari 1579 s'au vindecat.

LICITAȚIUNI

La 20 Martie 1908, orele 10 a. m. se va ține licitație la Eforie pentru instrumentele și aparatele chirurgicale, necesare spitalelor, în exercițiul 1908—1909.

Caetul de sarcine se poate vedeă la Eforie, în orice zi și oră de lucru.

— In ziua de 8 Aprilie 1908, ora 10^{1/2} a. m., pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție de ecarete la moșia Lunca Mărghia, comuna Mărghia, județul Argeș și anume:

1) Una magazie de bucate, devizul în sumă de lei 3.326,00.

2) Un pătul " " " " 2.674,00.

Supra oferte și oferte condiționale nu se primesc.

Condițiunile, planurile și devizele se pot vedeă la Serv. Domenial, secția Bunurilor, în toate zilele de lucru, între orele 10—12 a. m.

Spre a lua parte la licitație se cere garanție provizorie lei 5% din suma devizului, cea definitivă va fi de lei 10% din suma rezultată la licitație.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

— D-lui I. Galea, gara Roman. — Mai avem colecții din anul I și II broșate a lei 5,50 anul, anul al III în fascicule pe hârtie velină lei 10, anii IV, V, VI și VII legați, fiecare an 7 lei, și anii VIII, IX și X în fascicule cum au apărut a 5 lei anul.

D-lui I. Dimitri, învățător, Coarnele Caprei, Iași. — Ceea ce ne-ați trimis este un anunț, pe care vi-l putem publica de 5 ori cu lei 2,50, trimiși prin mandat postal.

20

Primejdiioasele întâmplări

ALE

Marinarului franțuz LUDOVIC TREGAN

ÎN

NOUA GUINEE (povestite de el însuși)

TRADUCERE DE C. C. POP.-TAȘCĂ.

CAP. XVII.

După un an dela căsătorie Dumnezeu ne dăruî un băețel. El aveà ochii mari ca ai mă-sii, dar erà aproape alb, ceea ce făcù ca femeile Orangonokilor, fără să le pese de durerea nevastei mele, să zică mereu că erà o pocitură.

În cele din urmă se hotărîră să dea un nume copilului; eu rugasem în ascuns pe Lamlam să-i puie numele Filip, dar ele nu vrură, și-l botezară Uokamshe.

Îl iubeam la nebunie și el îmi surădea cu dragălășie când îl luam în brațe. Voiam să-l botez creștinește, dar cum Lamlam nu prea voia, îi povestii cum eu nu scăpasem de a fi mâncat de sălbatici decât numai mulțumită semnului după care Lagankeon mă recunoscuse, și deci, botezând copilul, dacă întâmplarea l-ar duce printre albi el va trăi bine, căci va fi creștin ca și ei. Astfel cu mare bucurie îl botezai și hotărîrăm cu Lamlam să l creștem lângă noi și să nu-l lăsăm pe mâna roabelor, cum erà obiceiul.

Fericirea noastră nu ținu însă mult, căci iubitul nostru copil, slăbuț din fire, murî peste doi ani.

Îl îngropai în grădina casei noastre. și îi citii rugăciunile creștinești. Deja de un an, sănătatea scumpei mele Lamlam mergea din ce în ce mai rău, așa că îmi dădui seamă cu durere că în curând ea va muri.

— Nu plânge, îmi zise ea într'o seară, mă vei întâlni în cer. Crezi că Filip va fi mai mare când l-oi revedea?

Mă aplecai să-i răspund. . . Murise!

Atunci numai îmi dădui seamă cât de mult o iubisem. O înmormântai lângă copilul nostru și rămăsei singur la Kontar, zdrobit de durere și nepăsător la tot ce mă înconjură!

CAP. XVIII.

Lamlam murise de o boală care făcea multe victime printre Orangonoki. Erà o aprindere de plămâni care aducea grabnic moartea. Această boala fusese necunoscută până atunci, de aceea poporul erà foarte îngrijat.

Eu căutasem a răspândi religiunea creștină printre Orangonoki și erau mulți pe care îi făcusem creștini. Uanuta găsi această împrejurare bună pentru a mă pierde. El răspândi vorba în popor, că Otaru mâniat pe Orangonoki își acoperise fața ca să nu-i mai vadă și reuși astfel a face să se adune sfatul *nooșilor*, pentru ca să descopere pricina mâniei Dumnezeului lor.

Eu nu știam nimic despre toate acestea, căci mâhnirea pierderii fiului și a soției mele mă făcuse să fug de lume.

N'am aflat decât mai târziu intrigile lui Uanuta și ceea ce se petrecuse în sfatul *nooșilor*. Marele preot, care eră și el un *noos*, spusese că Otaru eră mâniat pe poporul din regatul Kontar, că grânele nu se vor mai face, fructele nu se vor mai coace, și locuitorii nu vor mai fi sănătoși și fericiți până ce el nu va fi împăcat. Eră mânios din pricină că se închină în regat la un vrăjmaș al lui; trei ani răbdase, nădăjduind că poporul va eși din rătăcire, dar văzând că nu e nici o îndreptare a început să-l pedepsească prin boala ce bântuește în țară.

— Cum mai este un alt Dumnezeu? Se închină cineva altui Dumnezeu afară de Otaru? întrebă un înțelept.

— Da, răspunse cu îndrăzneală Uanuta, este în mijlocul nostru un alb, care este preotul unui alt Dumnezeu și Otaru l-a pedepsit luându-i soția și copilul.

Bătrânul Kayhar, socrul lui Lanna și înțeleptul care condusesese armata contra Uratei, încercaseră în zadar să mă aperse totuși sfatul hotărî ca să fiu deodată arestat și apoi se va vedea ce pedeapsă să mi se dea.

În ziua în care se dote această hotărîre, isprăvisem de rânduit mormintele ființelor ce iubisem mai mult în Kontar. Făcusem o cruce de lemn alb pe care scrisesem în franțuzește și Orangutănește numele Lamlam și Filip, și plantașem de jur împrejurul mormintelor flori, când un ofițer cu 6 soldați veni, și mi comunică că sunt arestat. Îi urmai fără să mă opun, și fui închis într'o casă dela marginea orașului întărită și păzită de soldați. Mi se spuse să nu încerc să fug că voi fi omorât pe loc. Deși nu mai țineam la viață, totuși voiam să știu pentru ce fusesem arestat, și ce mi se va întâmpla.

Stătui închis în această pușcărie 3 zile, în care timp nu veni să mă vadă decât Uanuta pe care îl credeam încă prietenul meu. El zicea că nu știa nimic și mă tot îndemna să rog pe Dumnezeul meu să mă scape.

Eram foarte aspru tratat și din vechile mele obiceiuri nu-mi lăsase decât dreptul de a mă îmbăia în fiecare zi. A treea zi când eșii din baie fui foarte mirat văzându-mă cu pielea albă cum eram când venisem întâiași dată la Kontar. Uanuta veni la mine mă privi cu spaimă și plecă îndată, zicându-mi:

(Va urmă).

„STEAU A“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucra pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Membru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor universitar*. — *Secretar*, Const. Banu, profesor secundar, fost inspector școlar. — *Membri*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, senator, fost *Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, fost *Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, fost *administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompiliu Ellade, profesor universitar. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; *Preotul econom* Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, institutor.

Membri înscriși și cotizațiunil plătite (urmare).

N. Ciobanu (Puțeni), 2 lei; U. Gălățeanu (Liest), 1 leu; C. Vlad (Giurgioana), 1 leu; I. Pralea (Tecuciu), 3 lei; G. A. Dima (București), 2 lei; D. Călugăreanu (București), 2 lei; G. Frollo (București), 2 lei; G. Ștefănescu-Galați (București), 2 lei; Em. Ionescu (București), 2 lei; Ștefan Dimulescu (București), 2 lei; Ștefan Pop (București), 2 lei; Victor Vălcovici (București), 2 lei; A. Myller (București), 4 lei; D. Constantinescu (București), 3 lei; N. Cosăcescu (București), 2 lei; A. Macovei (București), 3 lei; S. Athanasiu (București), 3 lei; V. V. Maniu (București), 3 lei; I. Tutuc (București), 2 lei; N. Stoescu (București), 2 lei; Const. Banu (București), 3 lei; N. Ionescu (București), 2 lei; D. A. Teodoru (București), 3 lei; I. I. Cereșanu (București), 3 lei; Angelo D. Holban (București), 2 lei; Paulina Aslan (București), 2 lei; M. Minculescu (București), 2 lei; E. N. Todirescu (București), 2 lei; A. N. Constantinescu (București), 2 lei; Elena Moșoi (București), 2 lei; E. Grigorescu (București), 2 lei; E. Kaminski (București), 2 lei; V. Vrânceanu (București), 2 lei; Teodora Mincovici (București), 2 lei; Pr. Radu Răsvănescu (București), 2 lei; Pr. Ion Cojan (Dom. Cor. Borca), Ion Diaconescu (Dom. Cor. Borca), 5 lei; Constantin Dumitru (Dom. Cor. Borca), 1 leu; Ghiță Pălimac (Dom. Cor. Borca), 1 leu; Ioan Bistriceanu (Dom. Cor. Mădeni), 1 leu; Ioan Popescu (Dom. Cor. Mădeni), 1 leu; Mihai Pantilimonescu (Dom. Cor. Săbasa), 1 leu; Neculai Pleșescu (Dom. Cor. Borca), 1 leu; Constantin Popovici (Dom. Cor. Borca), 1 leu; Neculai Crețu (Dom. Cor. Farcașa), 1 leu; Vasile Bejan (Dom. Cor. Borca), Neculai Lupan (Dom. Cor. Mădeni), 1 leu; Pr. P. Rosescu (Dom. Cor. Mădeni), 1 leu; Ioan Popescu Cartian (Dom. Cor. Borca), 1 leu; Petin I. Mironi (Dom. Cor. Borca).

Numărul membrilor înscriși în cursul anului 1908 este de 235, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 789.

(Va urma în numărul viitor).

Cărți noi.

Călăuza stuparului, de d-nii N. Nicolaescu și G. Stoinescu, a apărut într'un volum de 340 pag. cu 123 figuri, în editura librăriei Socec & Comp. Calea Victoriei, București. Prețul 3 lei. Pentru abonații revistei «Albina» 2 lei.

Autorii au completat articolele despre albinărit ce au publicat în anii din urmă ai revistei noastre, cu toate chestiunile privitoare, la creșterea albinelor. Astfel cum se înfățișează, «Călăuza stuparului» e cea mai completă carte de albinărit din câte au apărut până azi în limba noastră.

Toate lucrările pe cari le reclamă creșterea albinelor sunt arătate în amănunțime și într'o limbă pe înțelesul tuturor. Autorii stăruiesc mai ales asupra părții practice a stupăritului. Astfel, *cârmuirea stupilor* e arătată pe larg și deosebit pentru fiecare din cele trei feluri de uleie: orizontale, verticale și primitive. Desvoltare mare de asemenea s'a dat chestiunilor; *construcția uleilor, clădirea fagurilor, roitul, plantele care dau miere, produsele albinelor* (mierea și ceara) *lucrările de făcut la stupi în fiecare lună.*

Tiparul e foarte îngrijit și pe hârtie velină. Figurile sunt bine reușite.

— **Nicu Gane.** — «Novele». Cunoscutul scriitor d-l Nicu Gane a binevoit să cedeze «Novelele» sale Bibliotecii pentru toți.

Aceste novele apărute până acum în 3 volume mari, au fost bine primite de publicul cititor, și deși au apărut în trei ediții au fost repede epuizate.

Novelele d-lui N. Gane s'au bucurat de un desăvârșit succes, nu numai la noi, ci și peste hotare. În limba germană a apărut în traducere colecțiunea întreagă a novelelor sale. În limba franceză de asemeni au fost multe din ele traduse, și la Stockholm, a apărut un volum mare cu novelele d-sale, traduse în limba suedeză.

Primul volum a acestor — «Novele» a apărut de curând în «Biblioteca pentru toți» sub No. 305—306 și costă 60 bani. Celelalte două volume vor urma în cel mai scurt timp.

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central: la Londra
 Lachlan Macintosh Rate, „
 G. I. Goschen „
 Vicontelesse Duncannon „
 E. W. H. Barry „
 Robert Hamilton Lang „
 Demetre de Frank Viena
 P. Naville Paris
 Ad. Vernes „

Directori: { C. A. Stolz
 E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 7 Great Winchester street.
 Sucursala: București, Piața sf. Gheorghie.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATEA GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
 Capital în acțiuni întreg vărsat în aur Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă compuse din prime și daune 2.955.638 76
 Idem format din capital și alte rezerve 1.075.842 80

Total în aur Lei 7.052.531 86
 Daune plătite Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Băicoianu.

Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra incendiului, a «grindinei», contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt primite în toate combinațiunile obișnuite ca: «cas de moarte, supraviețuire, zestre și rentă». Sediul social în palatul Societății din str. Doamnei No. 12, București. Reprezentanță generală în București, str. Smărdan No. 4. Agenții în toate orașele din țară.